



Obsah: [1] **Občanské vybavení** P. Durdík | [2] **Jarní konference Lanškroun** | [4] **Voda, voda, samá voda** Zd. Černý | [8] **Brownův pohyb v územním plánování** Vl. Mackovič | [9] **Workshop AUÚP – § 18 odst. 5 SZ** V. Jetel | [11] **Komentář k § 18 odst. 5 SZ** Vl. Mackovič | [12] **Standards vybraných částí ÚP** Zd. Černý | [13] **Nové publikace** | [16] **Aktuality, informace**

Občanské vybavení | akreditovaná konference AUÚP, 2.–3. 4. 2020 Lanškroun

Občanské vybavení je nezbytná součást struktury sídla. Jestliže chybí, přestává být obec úspěšná, protože jsou její obyvatelé nespokojeni a vyvolávají tlak na samosprávu, aby jim potřebný standard zajistila. Kdo za to ale může, že se z území vytrácejí zařízení, která byla donedávna povinnou součástí urbanistické struktury. Ano, můžeme namítnout, že je občanská vybavenost z velké části založena na komerčních principech a poptávka bude iniciovat nabídku. To je ale pravda jen zčásti, protože určitý podíl na vybavenosti má její segment, zřizovaný ve veřejném zájmu, který není většinou postaven na komerčních základech.

Občanské vybavení, zřizované ve veřejném zájmu, zahrnuje zejména zařízení pro školství, zdravotnictví, péči o rodinu, sociální služby, veřejnou správu a integrovaný ochranný systém. Jsou to zařízení garantovaná na úrovni státu, krajů nebo obcí, která

jsou doplněna pouze okrajově privátními komerčními zařízeními, nad rámec požadovaných kapacit.

Dříve to bylo jednoduché. Když jsme chtěli navrhnout nějakou sídelní strukturu, stačilo se podívat do tabulek zpracovaných VÚVA a bylo jasno, kolik a jakých zařízení v území je potřeba, jakou budou mít kapacitu a v jakých docházkových vzdálenostech je máme umístit. Ano, určovali jsme i kde bude umístěn pomalu každý obchod, opravna a kino. Tento způsob plánování už pomínul. Ale rozhodně není na místě ponechat vše volnému vývoji. Právě zařízení, zřizovaná ve veřejném zájmu, jsou dnes v ohrožení a setkáváme se s developerskými projekty s naprostou absencí této vybavenosti.

Jak je to dneska? Máme se o co opřít při návrhu občanského vybavení? Existují nějaké ukazatele, kolik zařízení a v jakých kapacitách je

v území potřeba? Víme, kde by v území měly být? Jak můžeme ovlivnit privátní subjekty, aby v jejich projektech potřebné vybavení nechybělo? Máme oporu v koncepcích jednotlivých resortů? Kde vůbec máme oporu?

Zase se tu vyrojilo mnoho otazníků. Ale tak už to v životě chodí. Pojdme si na ně zkusit odpovědět na naší další konferenci, tentokrát do nově přestavěného a dostavěného kulturního centra v Lanškrouně. Do příjemného prostředí právě jedné ze staveb občanského vybavení, jejíž realizace proběhla před krátkou dobou. A jistě bude čas i na neformální diskuse při společenském večeru. Jako již tradičně nás na závěr v pátek odpoledne budou čekat zajímavé exkurze, zajišťované hostitelským městem.

Poprvé je naše konference akreditována podle § 31 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů. Znamená to tedy, že absolvování konference se bude započítávat do celoživotního vzdělávání úředníků. Kdo tyto požadavky splňuje, musí v přihlášce zaškrtnout příslušnou kolonku a vyplnit požadované údaje, aby mu mohlo být vystaveno osvědčení o absolvování vzdělávacího programu.

Vážení přátelé, doufám, že pro vás bude připravený obsah konference atraktivní a nastolené otázky budete vnímat jako důležité pro vaši práci. V takovém případě se budu těšit, že se s vámi v Lanškrouně potkám v co největším počtu.



Foto: Archiv Městského úřadu Lanškroun; www.lanszkroun.eu
Multifunkční centrum L'Art, místo konání konference (Atelier 91, 2019)

Petr Durdík
předseda AUÚP

Občanské vybavení

Akreditovaná konference AUÚP ČR, Lanškroun 2.–3. dubna 2020, multifunkční centrum L'Art, Nádražní 335

Program konference

Čtvrtek dopoledne

- 09:00–10:00 prezenace účastníků
10:00–10:10 zahájení konference, zdravice
10:10–10:45 představení Pardubického kraje – Roman Líněk
10:45–11:20 představení města Lanškrouna – Radim Věchý, Oldřich Bittner
11:20–12:00 příspěvek stavebníka na rozvoj území – Henk Kamp, Irsko
12:00–13:30 přestávka na oběd

Čtvrtek odpoledne

- 13:30–14:00 principy a pravidla OV – Veronika Šindlerová
14:00–14:30 dostupnost veřejných infrastruktur – Karel Maier
14:30–15:00 koncepce sociálních služeb MPSV – Vladana Vasková (Antonín Shejbal)
15:00–15:30 přestávka na kávu
15:30–16:00 transformace industriálního území Ruzyně – Jana Jelínková
16:00–16:30 kulturní dům Lanškroun – Ladislav Vlachynský
16:30–17:00 komplexní řešení OV v příkladech – Lukáš Ehl

- 17:00–18:00 panelová diskuse – moderuje Petr Durdík
20:00–24:00 společenský večer

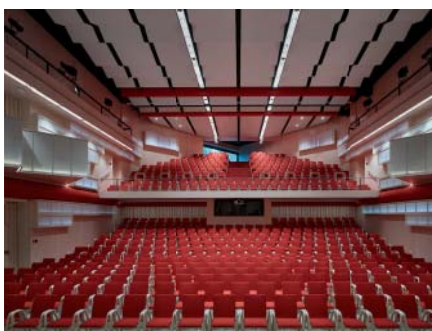
Pátek dopoledne

- 09:00–09:30 studentská soutěž Urban Design Award – vítěz soutěže
09:30–10:00 transformace ústavních zařízení na služby poskytované v komunitě – Ondřej Flégr
10:00–10:30 Písek, knihovna a bazén – Petra Trambová
10:30–11:00 OV v opuštěném industriálu, Kralupy n. Vl. – Tomáš Šenberger

- 11:00–11:30 přestávka na kávu
11:30–12:00 revitalizace průmyslového území Perla v Ústí n. Orlicí – Petr Hájek, Michal Šourek
12:00–12:30 Politika architektury a její nástroje – Vít Řezáč
12:30–12:50 informace z MMR – Roman Vodný
12:50–13:00 závěr konference

Pátek odpoledne

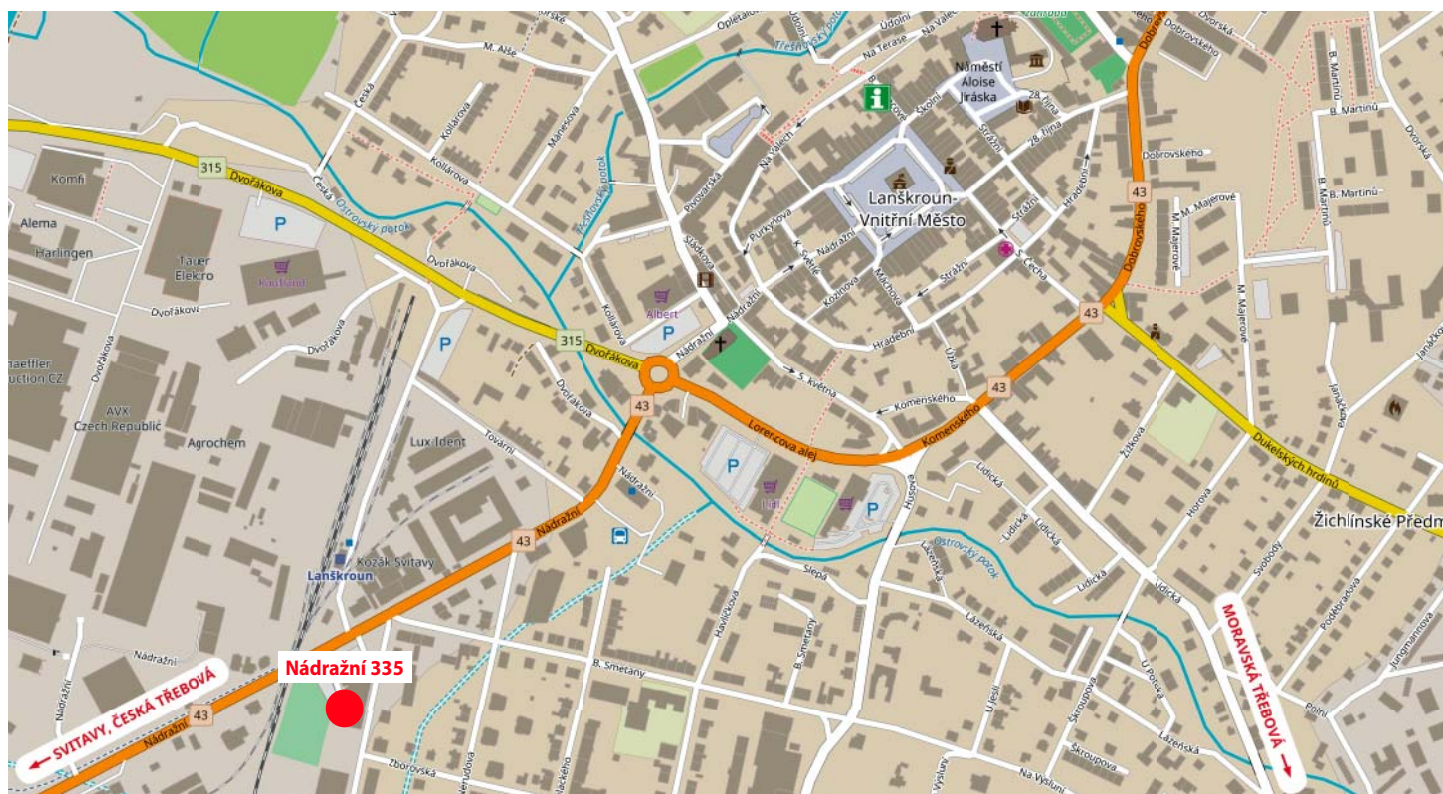
- 14:00 odborná exkurze: centrum města, veřejná prostranství v průmyslové zóně



Pohled do sálu multifunkčního centra L'Art



Pohled na centrum ze strany parku



Možnosti ubytování

rezervace	rezervace platí do konce února
LANŠKROUN	
Hotel & Depandance Kopačka	tel.: +420 725 888 719
Hotel garni Rubyk	tel.: +420 463 303 220
Hotel Forea	tel.: +420 777 752 720
Penzion SENHA	tel.: +420 465 350 301
Penzion Martina	tel.: +420 603 594 444
Albrechtice (cca 2 km) – okraj Lanškrouna	
docházková vzdálenost	
Aparthotel Brokeš Albrechtice	tel.: +420 603 531 317
Country steak restaurant	tel.: +420 775 560 474
Česká Třebová (15 km) – vlakem až k místu konání	
poslední vlak z Lanškrouna 22.30 h.	
Hotel Bravo	tel.: +420 605 050 666
Apartmány u Horynů	tel.: + 420 734 739 418, 777 757 300
Pivovar Faltus- penzion	tel.: + 420 725 746 528
Arpo domeček – solná jeskyně	tel.: + 420 724 550 881
Další možnosti	
bez rezervace	
DOLNÍ ČERMNÁ	
Penzion Lesní Brána (nabídka dopravy)	tel.: + 420 222 532 547
Výprachtice (cca 12 km)	
Penzion u Jána	info@penzionujana.cz
Ústí nad Orlicí (19,6 km)	
Hotel Uno	tel.: +420 465 521 256, 725 885 155
Hotel Quattro	tel.: +420 777 078 532
Hotel Poprad	tel.+420 465 52 11 77, 605 258 493

Další informace o ubytování: <https://www.lanskroun.eu/stravovani-a-ubytovani/os-1064/p1=2967>

Budoucí architekti navrhnou využití proluk v Lanškrouně

Budoucí architekti se pokusí navrhnout pro Lanškroun řešení některých problematických míst. Radnice navázala spolupráci s Fakultou architektury Českého vysokého učení technického v Praze, o téma Město Lanškroun – proluky a zásahy v centru města projevilo zájem více než 80 studentů. Z nich bylo vybráno 30, kteří se budou ve své hlavní studijní náplni zimního semestru věnovat Lanškrounu.

„Výsledky prací mohou být velkým přínosem i pro Lanškroun. Mohou inspirovat, přinášet nový náhled na problematická místa, odhalovat skrytý potenciál,“ uvedla Tereza Juřinová z radnice. Studenti by měli ve svých pracích preferovat bytovou výstavbu.

Práce mladých architektů často vyvolávají zajímavé diskuse o městech a veřejných prostorech mezi občany, představiteli samosprávy, vlastníky i případnými investory. Díky své nezávislosti se studenti nevyhýbají v hledání řešení jakýchkoli míst a často přinášejí odvážná řešení.

Studenti již Lanškroun navštívili, nyní se budou věnovat analýzám prostorových souvislostí. Setkali se starostou Radimem Vetchým a architektem Oldřichem Bittnerem, seznámili se s historií města a jeho současným rozvojem.

V zimním semestru se uskuteční dvě kritiky rozpracovaných projektů na akademické půdě v Praze, výsledky prací budou představeny výstavou a besedou s veřejností nad prezentacemi projektů 21. února 2020 v Lanškrouně.



Zdroj: Ateliér Mádr; archivweb.cz; 2. 10. 2019; <https://archivweb.cz/n/domaci/budouci-architekti-navrhnu-vyuziti-proluk-v-lanskroune>

Voda, voda, samá voda

Konference AUÚP ČR „Voda v sídle a krajině“ se konala ve dnech 3. a 4. října 2019 v Plzni

Kde jinde by se mohla konat konference o vodě než v Plzni – to byla zkušková otázka snad už na základce: vyjmenujte pět plzeňských řek, které čtyři se v Plzni stékají a která je ta výsledná? Ale to je moc laciný úvod. Tematika vody je už dnes společná v podstatě celému území státu. Někde jí je moc v krátkém čase, někde nedostatek, stala se komoditou, s níž je třeba nakládat obezřetně. Řčení „samá voda“, vyjadřující marnost hledání, už patří minulosti.

Ti, kteří se konference zúčastnili, už mají – díky Tamaře Blatové a ÚÚR v Brně – v rukách sborník příspěvků, který vyšel jako mimořádná příloha časopisu Urbanismus a územní rozvoj č. 6/2019. Od příště se pak konference stávají akreditovanými a to pak musí být dopředu všechno, snad i ten sborník. Zkrátka se dostávám do zpozdilé pozice. Budu tedy psát jen pro ty, kteří účastni nebyli, a budu vycházet jen ze svých poznámek, abych neměl cukání přepsat sem ve zkratce sborník. Nicméně myslím, že by Aktuality i nadále v nějaké podobě konference zaznamenávat měly.

Konference začala vtípně a stylově – zvukem tekoucí vody, linoucí se z reproduktorů. Nedalo se nevzpomenout na slavnou scénu semaforického Ďábla z Vinohrad, v níž ovšem Jiří Šlitr instruoval, jak se zachovat v případě požáru.

Konferenci zahájil **Petr Durdík**, předseda Asociace. Za Plzeňský kraj účastníky přivítala **Marcela Krejsová**, náměstkyně hejtmána. Primátor Plzně **Martin Baxa** krom zdravotce pronesl i pěknou vlastivědnou řeč, v níž nezapřel, že je vlastně učitelem dějepisu a zeměpisu. Vzpomněl dob dobrých, 19. století či první republiky, ani na Adolfa Loose nezapomněl, ale i dob, které se k městu chovaly poněkud bezohledně. V souvislosti s vodou pak zmínil Bolevecké rybníky, soustavu, která dnes bohužel vysychá. Také se pochlubil novým územním plánem města (Irena Králová a spol.).

Úvodní blok je tradičně věnován místním, městu, kraji. Představení Plzeňského kraje se ujal **Josef Velíšek**. Pěkně sestavil data statistická, geografická, ekonomická i jiná, aby kraj charakterizoval. Z oblasti územního plánování vypíchl záležitosti z PÚR i ZÚR a problematiku suburbanizace, věnoval se

„periferiím“ kraje. Neatraktivnější ale byla kapitola věnovaná krajským „nej“. Všude lze najít nějaké prvenství, přední příčku v žebříčku, námět na nominaci do Guinnessovy knihy rekordů. Zkuste si sami malý test. V čem je prvenství těchto staveb a lokalit? Sv. Bartoloměj v Plzni, synagoga, restaurace Spilka, zoo, Starý Plzenec, Kladruby, Kašperk, Světce u Tachova, Přimda, Rabštejn nad Střelou, Filipova Huť, Černé a Čertovo jezero... Prostě itinerář na poznávací výlety!

Jitka Hánová představování města Plzně také zahájila základními informacemi, ale brzy přešla k tematice vody. Připomněla povodně v roce 2002 a z nich vzešlý povodňový model města Plzně a projekt revitalizace nábořežích řek včetně protipovodňových opatření. Potom předvedla konkrétní místa spojená s rekreací a vodohospodářskou problematikou: Bolevecké rybníky, Božkovský ostrov, Mlýnská strouha, kašny, náplavka na Radbuze aj. Odkázala na územní plán a výkres koncepce uspořádání krajiny, do něhož je vše promítnuto, a zmínila i rok starou metodiku o nakládání s dešťovými vodami.

Čestné místo v programu pak získal host ze zahraničí **Körmöndi Barnabás**. Tlumočnická asistence pana Szentesiho byla nezbytná. Maďarský geograf se zabýval územím Dunaje a představil historii i současnost území spjatého s řekou. Dříve se řeka regulovala především zvyšováním hrází, důraz byl kladen

na ekonomické parametry, hodnoty přírody tak velkou roli nehrály. Dnes se k řece a jejímu území přistupuje mnohem komplexněji, jak dokázal na mnoha projektech zaměřujících se nejen na vodu, ale i půdu a vzduch, komunikace a turismus atd. Prostřednictvím různých terénních průzkumů, anket, dotazníkových šetření a workshopů se směřuje ke spolupráci obyvatel při tvorbě nabídky pro návštěvníky (to se týká zejména severní části dunajského území) a k vytvoření plánu aktivit v každé obci v koordinaci s ostatními obcemi (v části jižní) – z názvu Dunaje by se měla vytvořit značka, brand. Zkrátka moderními metodami k ochraně a rozvoji hodnot.

Čtvrteční odpoledne, kdy jsou posluchači při největší síle, bývá zahájeno něčím z transcendentna, něčím, co přesahuje obory, co spojuje nemyslitelné. Kdo toto prošvihne, jako by na konferenci nebyl. A těch, kteří sem jedou jen pro návody pro vlastní praxi, je mi neskonalé líto.

Biolog a přírodovědec **Jiří Sádlo** převzal roli filosofa, důsledně s „s“ (zofos jest po řecku temnota a kdo by byl milovníkem temnoty, žel). A hned odhalil, že mluví i k mnoha lidem uvězněným v kleci své praxe. A přítomná praxe a teorie se „do jedné pixly“ nevejdou. Ulevilo se mu, že po něm nechceme žádnou ekomystiku ve stylu, že voda jest naše matka, tedy vlastně sestra... Prostě se zaměřil na kontexty vody v krajině. V první části se



Petr Durdík svým ležérně nonšalantním stylem zahajuje konferenci, nad níž záštitu převzali ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová, ministr životního prostředí Richard Brabec, hejtmán Plzeňského kraje Josef Bernard, primátor Martin Baxa, Svaz měst a obcí, Česká komora architektů a Česká komora inženýrů a techniků činných ve výstavbě



Pohled od výstavy Stavby roku 2019 byl neodbytně odváděn k historické pivovarské bráně, která připomínala, kde se nacházíme a lákala... a nutno dodat, že z konferenčních místností vedla přímá cesta, můstek přes čtyřproudovou ulici

obrátil ke světu přirozenému, v němž bližší je košile než kabát. Prosté věci příliš zvědeckujeme, a tím je zabíjíme. Je třeba se s živly smířit. Projevem hysterie jsou výroky typu „musíme vyřešit, máme velký dluh“ atd. Stejně tak klišé, že všechno souvisí se vším, je spíše definicí epileptického záchvatu nebo stavu před velkým třeskem. Jsou prostě věci, které je třeba nechat být. V části druhé, kterou nazval nefilosofickou, si zafilosofoval. O kých, klimatu a vodě v krajině, o zásadním problému, jímž jsou snadno dostupná data, jejichž porozumění brání velká nevzdělanost, o problémech lokálních zaštiťovaných těmi globálními a to vše degradující ve fachtidiotství. Proč ale tady mluvil o ÚSES? Morální kocovina, to je výsledek. Ve třetí části nabídl pohled historický. Započal jej v období malé doby ledové (máme se jít podívat na krajinu v panoramatu bitvy u Lipan, krajinu mokrou, erozní) a rozvinul v krajině nové, poznamenané změnami klimatu, vodního režimu a taky suburbanizací – venkov zanikl. Vznikly ale tři nové typy krajin: krajina postagrární (zemědělství, to už je mechanizovaná těžba bez účasti lidí, totální ztráta stability), krajina ochrany přírody a rekreace (to ovšem není venkov, to je krajina, ke které se můžeme chovat podle toho, kdo se ptá, jestli můžeme dítě mlátit – jestli to je úzkostlivá matka, nebo pedofilní sadista), krajina suburbánní (potácející se v cyklu zbytek přírody – bagr – park – zničený park). Vidíte, že bleskem filosofie jsem byl zasažen, za interpretaci neručím, čtete sborník a mnohé Sádlový texty (třeba v časopisu Vesmír i jinde).

Hospodaření s vodou bylo tématem dalšího příspěvku. **Petr Vicenda** z Povodí Vltavy svou přednášku týkající se vody v Plzni traktoval do pěti částí. V první se věnoval vodě dešťové, která v jednotné kanalizaci dělá neplech, když se včetně celého obsahu kanalizace přes 76 odlehčovacích komor dostává do řek a ničí ekosystém na dlouhých kilometrech řek. Ve druhé se zabýval vodou pitnou a variantami, jak ji z vodní nádrže Nýrsko dostat do Plzně. Ve třetí části přišla ke slovu voda rekreační – a opět byla řeč o bojeveckých rybnících, ale i náplavkách a nábřežích řek. Čtvrtá část opět připomněla povodně roku 2002 a pátá pak poněkud zpochybnila atribut Plzně jako města čtyř řek – malé toky totiž zanikají, např. Úslava. Jednoduchá řešení už neexistují.

To, co v předchozím příspěvku bylo jen částí, tady vyplnilo příspěvek celý: Nakládání se srážkovými vodami v sídle i krajině. **Petr Fučík** s Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy nás provedl tematikou od výzkumu až

po praktické projekty. Velký prostor dostal projekt Nástroje pro efektivní a bezpečné hospodaření se srážkovou vodou na území Prahy, v němž na základě multikriteriální analýzy mnoha parametrů vznikají mapy rizik včetně návrhu ochranného managementu. Dále se zabýval drenážemi (odvodem vod z polí), které ovšem nemají jen pozitivní stránky. Mimochodem, odvodněno je 25–28 % zemědělského půdního fondu. Další projekt pro Povodí Vltavy je možné zhlédnout na atlasplv.vumop.cz. A ještě mokřady byly na pořadu dne. Vždy zásadní je řešení vlastnických vztahů.

O plzeňských řekách byla řeč už několikrát. A nyní definitivně. **Pavína Valentová** a revitalizace nábřeží plzeňských řek. Žádná legárka – 61 říčních kilometrů! První ze studií se věnovala Úslavě: cyklostezky, odpočinková místa, revitalizace, ÚSES, odtokové poměry. Projekt Reuris se zabývá asi třiceti lokalitami na všech řekách (Božkovský ostrov, Lobežská jezírka a další).

Václav Jetel ze stavební fakulty pak prokázal svou univerzálnost, nyní se zaměřil na práci s vodou v parteru. Demonstroval způsob výuky studentů ve věcech vodního režimu v sídlech, řízeného moderními smart systémy. Na fotografiích ukázal svá oblíbená výtvarná díla pracující s vodou.



Zařízení s obskurním názvem Vienna House Easy Pilsen, v němž se konala konference, nabídl i zajímavá zákoutí – pohřichu si asi žádný urbanista nezapreludoval

Také Litoměřice mají k vodě blízko, čtvrť Rybáře s tokem Labe bezprostředně souvisí. **Jiří Kugl** a **Helena Míková** ji ovšem klasifikovali jako periferii, která vlastně není součástí města, od kterého je odtržena železnicí. Ve svém návrhu se právě snažili zmírnit tuto bariéru, transformovat některé stávající objekty, vytvořit veřejná prostranství, znovu využít armádní areál a ve druhé etapě přistoupit k větším zásahům a vytvořit nový obytný okrsek.

Vyvrcholením čtvrtečního odpoledne byla panelová diskuse, již moderoval **Václav Jettel** a zúčastnili se jí Pavel Šindelář, Pavlína Valentová, Petr Vávra a Petr Fučík. Tématem byly územní studie krajiny, legislativní prostředí, nakládání s dešťovými vodami, velikost půdních bloků, odvodňování niv, modro-zelená infrastruktura, což já, nevzdělanec a ignorant, vůbec nevím, co je.

Chudáci študáci. A je to tak vždycky. Sejít se v pátek ráno, po čtvrtečním rautu, je problematické, to musí být silný urbanista... Ale dost silných se nás sešlo a zhlédlo

dobrou prezentaci studentské práce Cesty Mělníka, která byla oceněna druhou cenou ve studentské soutěži o nejlepší urbanistický projekt. **Julie Kopecká**, **Štěpán Mareš** a **Karolína Urbánková** předvedli práci, která vznikla v ateliéru M. Cikána na fakultě architektury. A nebyl to jen Mělník, ale i Chloumek a Liběchov. Závídet jim lze především čas a prostor na průzkumy, na analýzu, na poznávání, na možnost aplikovat Gehla, prostě na to, co se nám smrsklo do čehosi „doplňujícího“...

Jan Fibiger je už „inventářem“ podzimních konferencí Asociace. Opět prezentoval přehlídku a soutěž Stavba roku. A je obdivuhodné jeho zanícení, znalosti všech soutěžních staveb (v roce 2019 jich bylo 53!), zápal pro nové technologie, nasazení, s nímž s porotou objel 2 690 km za 9 dnů; během nich zapojili filmaře vybavené drony, a pořídili skvělé, zcela unikátní záběry a videa. Do užšího výběru postoupilo 17 staveb a titul stavby roku získalo šest staveb. Cenu Asociace si odnesla už zmíněná obnova Lobežského parku v Plzni (autoři: Tomáš Rá-

kos, Zora Rákosová). Vyhlášení výsledků se ale konalo až tři neděle po konferenci.

Poměrně komplikovaný název svého příspěvku zvolila **Diana Juračková**: Koordinace intervencí do krajiny z pohledu hospodaření s vodou na základě ÚS krajiny. Šlo o shrnutí územních studií, které v kraji pro šest ORP (Chomutov, Litvínov, Ústí nad Labem, Žatec, Louny, Roudnice nad Labem) zpracovali všeho všudy tři projektanti. Cíle ale byly podstatně formulovány zadavateli. Jako vzorová byla vyzdvížena studie roudnická, která jednak zvýraznila řešení vodního režimu v krajině, jednak už se promítá do (změn) územních plánů. Reakce z pléna byly okamžitě dvojí – jsou to podrobnosti, které už dávno měly být v územních plánech, vs. jsou to podrobnosti, které by byly přeuročity – není vše zralé na vymezování ploch v územních plánech.

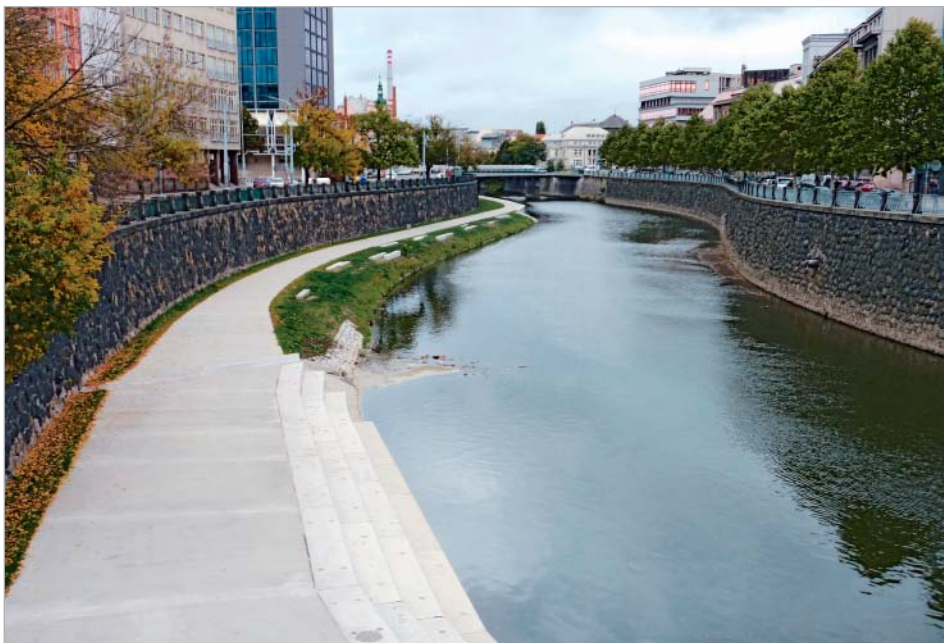
Realizace vodohospodářských opatření v rámci pozemkových úprav na Teplicku prezentovala **Soňa Balcárková** a chtěla tak prý přispět trochou vody k naší kon-



Jak lépe vyjádřit životodárnost vody... Fontána zvaná Corso v Kopeckého sadech, do níž bylo roku 1964 instalováno sousoší Matka s dítětem sochaře a malíře Jiřího Hanzálka



Vodu chrlící kašna Velbloud se dostává do pozadí, chystají se slavnosti, proudem potече onačejší mok



Jen tři neděle před konferencí se otevřela rekonstruovaná náplavka na Radbuze

ferenci. Pozemkové úpravy jsou klíčovým nástrojem rozvoje krajiny a venkova, mají ve veřejném zájmu mnoho cílů a všestranně se snaží o zlepšení vztahu lidí k půdě a krajině. Jsou taky během na dlouhou trať, jenom projektová příprava trvá čtyři až pět let. Vodohospodářská opatření jsou přitom jen jedním z mnoha. V obrazech jsme pak mohli vidět podařené příklady: Razice, Rtyně nad Bílinou, Žim, Bořislav. Jde o akce vyžadující součinnost mnoha lidí, hodně záleží zejména na starostech.

Nejlépe se poslouchají přednášky o věcech, o kterých moc nevíme – to se hned zbystří pozornost a rozšíří hrdlo vnímavosti. K takovým, tedy alespoň pro mne, se přidaly závěrečné dvě přednášky pátečního dopoledne, respektive celé konference.



Milan Košař opustil konferenci, zanechav na stole koně, kteří někam pádí, asi za vodou

O vodních nádržích promluvil **Michal Tana-jewski** z Povodí Ohře. Nejprve jsem dostali školení o prostoru retenčním a zásobním, každý se vypočítává zvlášť, a taky o povodí a jeho charakteristikách a o přístupech stochastických a modelech deterministických. A to vše může být na houby, když se objeví hydrologický extrém, ať povodeň, nebo sucho. Úplně ten film vidím: vodohospodářský dispečink se v tomto thrilleru proměňuje ve stresuplnou centrálu, kam se sbíhají informace z celého rozsáhlého povodí, kde se vyhodnocují meteorologické předpovědi a kde rozhodní chlapi řídí průtoky, regulují hladiny na všech svých šesti nádržích... Prostě horor.

Stejně nadšení pro své téma na nás přenesl **Tomáš Just**, zabývající se revitalizací vodních toků. Po století, kdy vodní toky v krajině podléhaly technickým úpravám v zájmu zemědělského hospodaření, se od technických úprav odvracíme a tématem je revitalizace. Principem je otevřít koryto a udělat jej mělčím, rozvolnit koryto, jít i mimo něj, vytvořit mělčiny, tůňe i brody a v širším korytě i ostrůvky. Nedělat nesmysly, nechat spolupracovat přírodu. A nástrojem pro tyto úpravy je – bagr. Vyvrcholením revitalizátorova profesního života pak je, když „bagr trhá“ (on takový šikovný bagrista je lepší než deset blbých inženýrů), a co teprve, když se dá sledovat čelo vlny, toku vpuštěného do nově vymodelovaného koryta.

Vždy očekávaným závěrem konferencí bývá „ministrské okénko“, tedy informace o dění na ministerstvu, lépe řečeno v džungli legislativní. **Roman Vodný** informoval o novele stavebního zákona, o standardizaci vybraných částí územního plánu, o rekodifikaci, digitalizaci a dotaci. Nic z toho nemá cenu

rozdávat, neboť z těchto novinek se mezitím staly stařinky, a tak se těšíme na konferenci v Lanškrouně, kde se dozvíme, co nového se událo, o čemž tu příště opět nebudu psát.

A tak jsme se v té Plzni pěkně měli.

Fotografický doprovod:
Zdeněk Černý

Zdeněk Černý

Rozvržení či nahodilost, aneb koncepce¹⁾ a „Brownův pohyb“²⁾ v územním plánování

Územní plán má být „prošpikován“ koncepcemi. Alespoň to ukládá relevantní vyhláška. Mezi nezbytnými náležitostmi obsahu územního plánu uvádí vyhláška základní koncepci rozvoje území, urbanistickou koncepci, koncepci veřejné infrastruktury, koncepci uspořádání krajiny či systém sídelní zeleně. Jejich naplňování však nezačne vydáním územního plánu. Existuje řada vlivů, okolností a podnětů (např. zajištění finančních prostředků, vyřešení vlastnických vazeb, rozpočtová pravidla, dotace apod.), které stimulují investiční aktivity v různých obdobích či termínech. Lze konstatovat, že většina záměrů, které je potřeba posoudit z hlediska jejich vztahu ke koncepcím obsažených v návrhu územního plánu, se do procesu územního plánování dostává nahodile, což může působit až chaoticky. Není protimluv – nahodile (chaoticky) realizovat rozvržení (koncepce)?

Záměry výstavby a změn v území lze rozdělit do dvou skupin. První skupinu tvoří záměry, které přímo vyplývají z navržené koncepce (například z rozvoje dopravní infrastruktury, koncepce zásobování vodou, koncepce veřejné vybavenosti, koncepce ekologické stability území apod.). Jedná se o koncepce, které do území promítají veřejné zájmy. Jejich garantem, včetně finančního zabezpečení, je veřejná správa. Státní správa a samospráva má nástroj, kterým může prostřednictvím koncepcí stanovit veřejné atributy a limity rozvoje řešeného území. Koncepce mohou specifikovat základní parametry a charakteristiky rozvoje území obce, kraje či státu. Vývoj jednotlivých složek území však má výraznou setrvačnost. V rámci jednoho volebního období nelze navržené představy realizovat či naplnit (jako například záměry směřované do nadřazené dopravní a technické infrastruktury; do protipovodňové ochrany osídlení; do řešení městského mikroklimatu; do zajištění protierozní ochrany území apod.). Záměry veřejné správy a jejich zadání příslušné koncepce proto musí:

- vycházet z racionálních a realizovatelných požadavků;

- být kontinuálně obsaženy v navazujících volebních programech, dokud není záměr realizován.

Druhou skupinu tvoří soukromé záměry. Může se jednat o záměry jednotlivců, skupin, právnických osob, občanských sdružení apod., kterými plní své privátní koncepce. Přitom jen část z nich může specifikovat svůj záměr právě v období přípravy zadání územního plánu. Ti ostatní „mají smůlu“. Musí čekat na pořízení změny vydané územně plánovací dokumentace. Nahodilost se tak stává významným faktorem, který ovlivňuje četnost změn vydaného územního plánu.

Jeden ze zásadních úkolů řešení návrhu územního plánu tak představuje hledání, pokud možno příznivého spolupůsobení (synergie) nebo alespoň nekonfliktní koexistence veřejných a soukromých zájmů v území. V současné době lze vycházet z cílů a úkolů územního plánování, které jsou uvedeny v paragrafech 18 a 19 stávajícího stavebního zákona. Jedná se například o následující ustanovení:

- *Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území.*
- *Orgány územního plánování postupem podle tohoto zákona koordinují veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů vyplývajících z tohoto zákona a zvláštních právních předpisů.*
- *Úkolem územního plánování je stanovovat koncepci rozvoje území, včetně urbanistické koncepce s ohledem na hodnoty a podmínky území.*
- *Úkolem územního plánování je prověřovat a posuzovat potřebu změn v území, veřejný zájem na jejich provedení, jejich přínosy, problémy, rizika.*

- *Úkolem územního plánování je stanovovat podmínky pro provedení změn v území, zejména pak pro umístění a uspořádání staveb s ohledem na stávající charakter a hodnoty území a na využitelnost navazujícího území.*

- *Úkolem územního plánování je prověřovat a vytvářet v území podmínky pro hospodárné vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů na změny v území.*

Lze tedy rekapitulovat. Jedním z významných efektů vydaného územního plánu je promítnutí rozvojových koncepcí do řešeného území. Má k tomu „vyhláškové“ nástroje (tj. způsob vymezení ploch a koridorů a formulace regulativů, které jsou na ně navázány). Dle potřeby vymezením ploch a koridorů pro veřejně prospěšné stavby a opatření, kterými územní plán vytvoří územní předpoklady pro realizaci aktuálních veřejných záměrů.

Regulativy by měly na jedné straně zajistit dostatečnou územní ochranu veřejných zájmů v daném prostoru. Na druhé straně by však neměly být příliš ztuhlé (rigidní), ale měly by mít charakter dostatečně flexibilních pravidel. Ta mají umožnit soukromým záměřům využívat potenciál dané plochy v mantinelech, které specifikují veřejné koncepce. Charakter racionálních pravidel by měl umožnit využívat prostor mezi rigidními regulativy a vágními formulacemi, kterými lze odůvodnit jakýkoliv záměr.

Na otázku položenou v úvodu je možno odpovědět, že se nejedná o protimluv. Koexistence koncepcí a nahodilých záměrů v řešení územních plánů je možná, de facto nutná. Oba extrémy rozvoje území nejsou smysluplné. Jeden extrém představuje vše až do detailu rozvrhnout (naplánovat) a nepřipustit soukromé iniciativy. Za druhý extrém považují nezabývat se koncepcemi a spoléhat na skutečnost, že deterministický³⁾ chaos vykazuje v jistém smyslu složitě uspořádaný systém.

Vladimír Mackovič

1) Myšlenková osnova; základní hledisko; rozvržení, představa. Viz <https://slovník-cizích-slov.abz.cz/web.php/slovo/koncepce>.

2) **Náhodný** pohyb mikroskopických částic je označován jako Brownův pohyb.

3) **Determinismus** je filozofické přesvědčení, že každá událost nebo stav věcí je důsledkem předchozích událostí na principu kauzality a pevně daných zákonitostí.

Workshop AUÚP, leden 2020 | Umisťování staveb v nezastavěném území aneb pozitiva a negativa § 18 odst. 5 stavebního zákona

Na závěr ledna tohoto roku dvou dvacítek jsem měl tu čest moderovat workshop Asociace pro urbanismus a územní plánování, pořádaný ve spolupráci s Katedrou urbanismu a územního plánování Fakulty stavební ČVUT v Praze, tentokrát zaměřený na téma „Umisťování staveb v nezastavěném území aneb pozitiva a negativa §18 odst. 5 stavebního zákona“. Pokusím se nyní v krátkém výtahu seznámit členy Asociace s průběhem tohoto pracovního setkání, na kterém zaznělo množství zajímavých informací a názorů, které v následujících týdnech povedou k závěrům a doporučením možná přímo směrem k zákonodárcům, spisovatelům legislativy, ministerstvům, orgánům územního plánování, projektantům, odborné a laické veřejnosti. Samozřejmě za sebe budu rád, když závěry workshopu nevyšumí do prázdna a zazní například na nejbližší konferenci AUÚP v Lanškrouně, kam jste všichni srdečně zváni, nebo budou rezonovat v hlavách všech zúčastněných, kteří předají informace dál mezi své kolegy, klienty anebo studenty.

V onen den, přesněji v pátek 24. ledna, se úderem deváté hodiny sešla v učebně „katedry urbanismu“ velmi zajímavá a kvalitní skupina odborníků z řad ministerstev, krajských úřadů, úřadů územního plánování, projektantů a komunálních politiků.

Po úvodním slovu předsedy Petra Durdika a mých organizačních pokynů se ihned ujal slova se svou prezentací architekt **Martin Tunka**, který v rychlosti shrnul několikaletý proces přípravy stavebního zákona č. 183/2006 Sb., který pro potřeby obcí, které neměly územní plány (a že jich bylo hodně – viz graf), musel podle jeho slov obsahovat námi diskutované ustanovení cílů územního plánování. Tato pilotní přednáška, jak se ukázalo v závěru, byla důležitá pro formulování potřeby „mít či nemít“ § 18 odst. 5 SZ, kdy

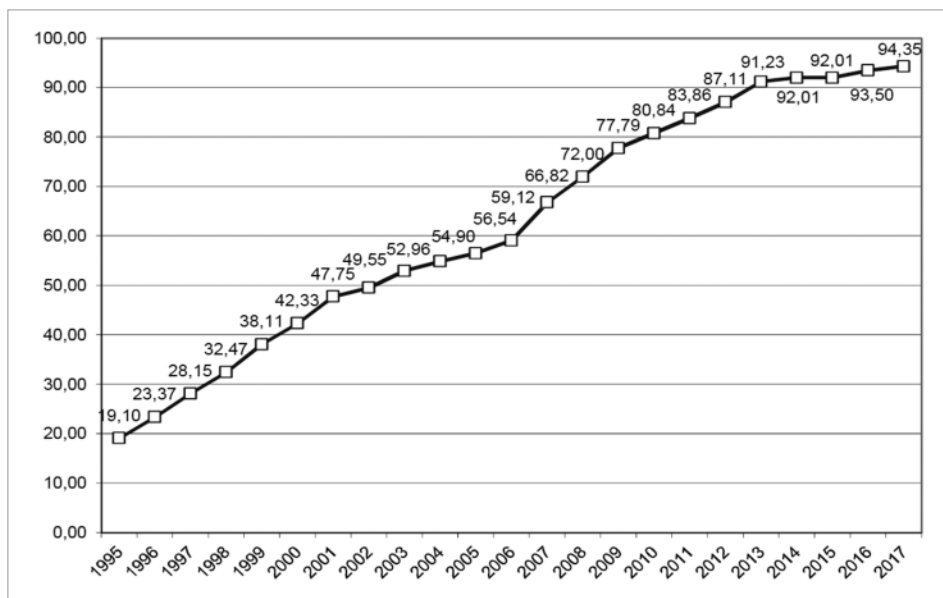
z dnešního pohledu zaznívají názory na zachování tohoto ustanovení, ale s podmínkou používat ho velmi vzácně, v odůvodněných případech, nejlépe ruku v ruce s veřejným zájmem, tj. především pro stavby veřejné infrastruktury a přípojky. Ale to nechci předbíhat případné závěry pracovní skupiny.

Vrátím-li se k přednášce Martina Tunky, pak jejím obsahem byly informace o vývoji změn v území po roce 1989, kdy došlo k obnovení vlastnického práva, nahrazení státního financování výstavby soukromým, vzniku pozemkového trhu, poptávce po levných stavebních pozemcích (převážně tak bez veřejné infrastruktury) a vzniku tzv. „restitučního/polního“ urbanismu. Také byly vzpomenuty důvody zájmu ochrany nezastavěného území při tvorbě stávajícího stavebního zákona, mezi kterými byly např. závazek promítnout Evropskou úmluvu o krajině, kritika živelné výstavby na úkor krajiny, požadavky na ochranu dosud nezastavěného území a tvrzení o enormním

nárůstu zastavěného území po roce 1989, který však byl následně v prezentaci vyvrácen níže uvedenou tabulkou.

Cílem tvůrců dnešního zákona (MMR ve spolupráci s MŽP a MV) bylo zabírat z dosud nezastavěného území jen po komplexním posouzení všech souvislostí, což se nedá uskutečnit v rámci správního rozhodování stavebních úřadů. K tomuto tématu byla prezentace vhodně doplněna o druhy správních rozhodnutí v nezastavěném území, pro která je ÚPD závazná a které česká legislativa zná.

Jedna z opovědí, proč byl do stavebního zákona zakomponován § 18 odst. 5, byl i údaj o pokrytí území ČR územně plánovací dokumentací. Níže uvedený graf ukazuje, že v roce 1995 bylo pokryto územními plány (SÚ, VÚC) jen 19,10 % území, v roce počátku účinnosti dnes platného stavebního zákona to bylo něco málo pod 60 % a v roce 2017 to bylo více než 94 % území ČR.



Počet obcí s platnou ÚPD za období 1995–2017

Rok	Zastavěná plocha (ha)	Nárůst % k roku 1930	Nárůst ve 20ti letém cyklu	Obce s platným ÚP
1930	74 682	výchozí stav – 100 %	100 %	
1950	+11 172 = 85 854	115 % (+15 %)	115 %	
1970	+26 710 = 112 564	151 % (+36 %)	131 %	
1991	+14 072 = 126 636	170 % (+19 %)	113 %	cca 200
2011	+ 5 055 = 131 691	176 % (+6 %)	104 %	4157

Nárůst zastavěného území v letech 1930–2011

V závěru prezentace pak byly položeny otázky, jak popsat charakter nezastavěného území. Zda to má být na vůli správního úřadu, nebo dokládat v ÚAP, ÚS či stanovovat v ÚPD. S touto otázkou byly položeny i další, jako např. jak chránit nezastavěné území, jak definovat veřejný zájem či zda je potřeba regulovat změny nezastavěného území.

Následně měl vystoupit se svou prezentací doktor Jan Mareček, ale zdravotní důvody ho nepustily mezi nás, a tak jsem se snažil jeho prezentaci přeložit a přečíst, ale naštěstí přítomný inženýr **Tomáš Sklenář** dokázal zareagovat ze znalosti prostředí správních soudů na judikáty KSS a NSS, které se vztahují k výkladu umístování staveb v nezastavěném území. Obsahem prezentace a následné diskuse byla definice nezastavěného území a podmínky § 18 odst. 5 SZ, její výkladové problémy, metodické pomůcky a sdělení MMR ČR, novelizace SZ, rozšíření možnosti zastavění dle § 188a SZ a vybraná judikatura (vyloučení záměrů, povolování výjimečných záměrů, posouzení potenciálního využití stavby, omezení možnosti zastavění z důvodu veřejného zájmu a charakter souhlasu zastupitelstva obce podle § 188a odst. 2 SZ). Z vybrané judikatury pří-
nějším pouze výčet jednotlivých rozsudků:

- **Rozsudek NSS ze dne 31. 12. 2018, čj. 4 As 243/2017-38,**
- **Rozsudek KS v Brně ze dne 21. 11. 2017, čj. 31 A 51/2016-137,**
- **Rozsudek NSS ze dne 16. 7. 2014, čj. 5 As 161/2012-16,**
- **Rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2018, čj. 4 As 234/2017-38,**
- **Rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2018, čj. 10 As 33/2018-39,**
- **Usnesení KS v Ostravě ze dne 5. 12. 2019, čj. 22 A 49/2019-25.**

Po diskusi nad vydanou judikaturou si vzala slovo inženýrka **Helena Krejčíková** z Krajského úřadu Středočeského kraje, která nás seznámila v rámci své prezentace se zkušenostmi, které má z komunikace mezi krajským úřadem a stavebními úřady, která podkryla vnímání pozitiv a negativ povolování staveb v nezastavěném území z pohledu úředníka stavebního úřadu. Za kladné stránky § 18 odst. 5 považuje možnost povolování technické infrastruktury, krajinnotvorných prvků a doplnění definice o ustanovení, že „*doplňková funkce bydlení či pobytové rekreace není u uvedených staveb přípustná*“. Mezi zápornými stránkami uvedla problematiku hodnocení kritéria ze strany stavebních úřadů, jako je např. soulad s charakterem nezastavěného úze-

mí, zařazování staveb do možných „odvětví“ (zejména stavby pro zemědělství), obecné ustanovení pro záměry rozšířené o formulaci „... včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí včetně oplocení“ a ustanovení „*Nelze umísťovat, pokud je územně plánovací dokumentace z důvodu veřejného zájmu výslovně nevylučuje*“. Všechny tyto problémy mají obrovské nároky na zaměstnance stavebních úřadů, kteří vedle toho, aby byli rychlí čtenáři projektů, právníci a literáti, tak musejí umět celkem rychle vyhodnotit souvislosti s charakterem a účelem stavby či s charakterem okolní krajiny. Ve svém projevu vyzdvihla nutnost posuzovat kritéria dle výše uvedeného rozsudku NSS ze dne 31. 1. 2018, čj. 4 As 234/2017-38, ve kterém zdůraznila podtržené výroky:

„*Možnost umísťovat v nezastavěném území záměry uvedené v § 18 odst. 5 SZ z roku 2006 bez jejich vymezení v územně plánovací dokumentaci je třeba chápat jako výjimku z jinak přísné ochrany nezastavěného území. Stavební úřad musí při rozhodování o umístění záměru mj. uvážit, zda konkrétní záměr nenaruší charakter území a zda zájem na jeho umístění v navržené podobě převáží nad veřejným zájmem na ochraně nezastavěného území a přírodních a dalších hodnot uvedených v § 18 odst. 4 stavebního zákona*“.

Závěr své prezentace „okořenila“ ukázkami z projektů, které pod rouškou salašů či moštáren skrývají luxusní koupelny pro ovce nebo komfortní ložnice pro jablka.

Na vystoupení Heleny Krejčíkové volně navázal se svou „rázovitou“ prezentací inženýr **Ervín Severa** z Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, který upozornil na to, že krajina (nezastavěné území) a její fungování není řízena prostřednictvím stavebního zákona, a proto dle jeho názoru je potřeba zrevidovat cíle a úkoly územního plánování a jejich důraz na využití v ÚPD, kdy by pak byla navržená koncepce vymahatelná a kde by pak územní plánování mělo alespoň částečný vliv na krajinu. Velkým problémem je i současný stav majetkoprávních vztahů v území, kdy vlastník půdy nebývá ten, kdo na půdě hospodaří. Samotný § 18 odst. 5 dle přednášejícího slouží především k řeše-

ní absence dlouhodobé koncepce veřejné infrastruktury, chyb ve vymezení koridorů nebo k umístování VTE.

Před obědem byla o slovo ještě požádána inženýrka **Jana Kubrichtová**, jako zástupkyně úřadu územního plánování v ORP Roudnice nad Labem, která si pro nás připravila praktické ukázky povolených staveb na § 18 odst. 5 SZ ze „svého rajónu“ včetně mediálně známé černé stavby u Budyně nad Ohří, kterou chtěl majitel původně povolit na § 18 jako zemědělskou účelovou stavbu s plochou cca 400 m² – v přírodním parku. Vzhledem k tomu, že § 18 odst. 5 byl v platném ÚP vyloučen, požádal o změnu ÚP, se kterou nesouhlasil orgán ochrany přírody. Změna dospěla až k rozporu, který dopadl v neprospěch žadatele, proto se rozhodl stavbu postavit na černo (viz foto).

Nejvíce se mi líbil projekt ovčína, který po výstavbě byl realitní kanceláří REMAX nabízen jako luxusně vybavená rekreační chatka.

Po krátkém obědě, který většina z nás strávila v místním studentském bufetu, nastartoval naše mozkové buňky architekt **Vladimír Dujka** se svou prezentací z pohledu projektanta a navázal tak na svůj článek, který jsme otiskli v Aktualitách č. 102 „§ 18 odst. 5 – trojský kůň v územním plánování“. Po úvodní terminologické rozcvičce, kdy mne nejvíce zaujala řešerše slova „opatření“, přešel kolega rovnou k popisu osmi příkladů aplikace § 18 odst. 5 SZ, který se týkal dvou oblastí – stavby pro zemědělství a těžby nerostných surovin. U každého příkladu pak ukázal, jaké jsou silné a slabé stránky předmětného ustanovení. Často se pak u záměrů zemědělských staveb opakují negativa, jako je rozpor s ustanovením § 18 odst. 4 SZ, nekoncepčnost řešení s rizikem negativního ovlivnění obytného prostředí, zábor nejkvalitnějších ZPF, fragmentace území, negativní vliv na krajinný ráz či zdůvodnění záměru pouze vlastnickými vztahy nebo podnikatelským záměrem



Černá stavba u Budyně nad Ohří

bez doložení možných variantních řešení. U příkladu těžby nerostných surovin v nezastavěném území dost často dochází vedle zmíněných negativ ještě ke kolizi s ochranou ŽP, s ochranou podzemních vod, hrozbě negativního ovlivnění zejména zvýšenou dopravní zátěží, hlukem a emisemi, záborům PUPFL, účelovosti postupu, problematickému stanovení dobývacího prostoru či vymezení ložisek nerostných surovin, ale i k rozporu s ustanovením § 18 odst. 1 SZ.

Na závěr své prezentace pak architekt Dujka shrnul pozitiva a negativa § 18/5. Mezi **pozitiviv** zmínil fakt, že se jedná o operativní a flexibilní nástroj pro realizaci vyjmenovaných záměrů (staveb, zařízení, a jiných opatření), který je výhodný především pro investory, snižuje ekonomickou náročnost zpracování případných změn územních plánů, zkracuje dobu mezi prvotním záměrem a jeho následnou realizací a koriguje případná opomenutí při zpracování územního plánu, kdy v nezastavěném území umožňuje realizovat záměry, které v době zpracování ÚP ještě nebyly známy. V rámci **negativ** pak uvedl, že se jedná o ustanovení, které je v opozici s ostatními odstavci (1–4) § 18 SZ, že se vlastně jedná o jakousi „neviditelnou vrstvu“ nad územním plánem, která snižuje

předvídatelnost realizace záměrů v nezastavěném území. Dále tento paragraf zvyšuje vybrané stavby, zařízení a opatření nad jinými a zakládá tak nestejně podmínky v území. Praxe dále ukazuje, že varianty řešení jsou vyhodnocovány pouze formálně a často umožňuje realizaci nekonceptních záměrů, které často narušují krajinný ráz.

Po rozsáhlé diskusi nad tématy příspěvku Vladimíra Dujky si vzala slovo architektka **Vlasta Poláčková**, která svým kratším příspěvkem vhodně uzavřela příspěvky ze světa projektantů a připomněla nám novou vyhlášku č. 271/2019 Sb., o stanovení postupů k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu. Největší přínos příspěvku vidím v nápadu stanovit v podmínkách ochrany krajinného rázu pro územní plány podmínku prokázání začlenění stavby do krajiny prostřednictvím zákresů do fotografií z vybraných stanovišť.

Ihned po jejím vystoupení jsme přešli k závěrům z celého pracovního setkání. Tady se prokázala potřeba začít moderovat diskusi, neboť byla cítit ze všech zúčastněných potřeba vyjádřit svůj názor na problematiku umísťování staveb, zařízení a jiných opatření v nezastavěném území a také reagovat na příspěvek svých předřečníků.

Přesto se celá diskuse nesla v přátelském duchu a všichni řečníci trpělivě naslouchali až do konce (který jsme přetáhli) a kdyby nás nečekal víkend, tak možná debatujeme až doted.

Jak jsem psal na začátku, se závěry pracovní skupiny, které si ještě musíme vyladit korespondenčně, vás seznámím buď já, nebo můj kolega architekt Vláďa Mackovič na nadcházející konferenci, pravděpodobně v rámci diskusních příspěvků. Na tomto místě bych rád poděkoval za přípravu celého workshopu především kolegovi **Vladimírovi Mackovičovi**, který zajistil kvalitní přednášející, kteří dokázali svým výstupem v rámci prezentací nabudit a rozproudřit diskusi. A největší dík patří právě všem zúčastněným, kteří potvrdili obrovský potenciál AUÚP diskutovat o aktuálních problémech územního plánování a formulovat vedle analytických výroků i praktická doporučení. Pouze nedostatek času a moje nezkušenost s moderováním tak zapříčinila, že se o výsledcích workshopu nedozvídáte již v tomto čísle Aktualit.

Těším se na další setkávání s členy Asociace.

Václav Jetel

Komentář k § 18 odst. 5 stavebního zákona

V paragrafu 18 stavebního zákona (SZ) jsou formulovány rámcové cíle územního plánování. Odstavec 5 však po několika korekcích nechápu jako cíl územního plánování. Stanovuje konkrétní podmínky, za kterých je možné realizovat výstavbu a změny v nezastavěném území. Pro připomenutí toho, čeho se komentář týká, je v úvodu odstavec 5 ocitován:

SZ § 18 Cíle územního plánování

(5) V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umísťovat stavby, zařízení, a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, přípojky a účelové komunikace, pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování je-

jich důsledků, a dále taková technická opatření a stavby, které zlepšují podmínky jeho využití pro účely rekreace a cestovního ruchu, například cyklistické stezky, hygienická zařízení, ekologická a informační centra; doplňková funkce bydlení či pobytové rekreace není u uvedených staveb přípustná. Uvedené stavby, zařízení a jiná opatření včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí včetně oplocení, lze v nezastavěném území umísťovat v případech, pokud je územně plánovací dokumentace z důvodu veřejného zájmu výslovně nevylučuje.

Krajinou se může územní plánování zabývat systematictěji od roku 2007, kdy vstoupil v platnost stavební zákon č. 183/2006 Sb. Například na úrovni obcí je povinnou součástí územního plánu řešení celého správního území a návrh koncepce uspořádání krajiny nezastavěné části správního území.

Takto jednoznačně se znění předchozího stavebního zákona o krajině nevyjadřovalo. Utváření krajiny však může výrazně ovlivnit nesystémový charakter odstavce 5 § 18 SZ. Kladu si otázky, které souvisí s odstavcem 5.

1. Proč byl odstavec 5 zařazen mezi cíle územního plánování? Jaký cíl měl odstavec 5 sledovat?
2. Jakým způsobem, či na základě čeho, zjišťuje stavební úřad charakter nezastavěného území, aby mohl posoudit soulad, či nesoulad záměru?
3. Územní plán navrhuje uspořádání krajiny nezastavěného území.¹⁾ Návrh koncepce uspořádání krajiny je do území promítán prostřednictvím ploch s rozdílným způsobem využití.²⁾ Jedná se zejména o plochy zemědělské (§ 14), plochy lesní (§ 15), plochy vodní a vodohospodářské (§ 13),

1) Viz SZ § 43 (1). V odstavci (6) se dále uvádí, že náležitosti stanoví prováděcí právní předpis.

2) Viz vyhláška č. 501/2006 Sb. „Vyhláška o obecných požadavcích na využívání území“ stanovuje základní spektrum ploch s rozdílným způsobem využití.

plochy těžby nerostů (§ 18), plochy přírodní (§ 16), plochy dopravní infrastruktury (§ 9), plochy technické infrastruktury (§ 10), plochy rekreace (§ 5). Otázkou je, jaký vztah má umístování staveb, zařízení a jiných opatření pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, pro rekreaci a cestovní ruch na základě § 18 odst. 5 SZ k plochám s rozdílným způsobem využití, které jsou vymezeny ve vydaném územním plánu? Není to zdvojení, které může být aplikováno protichůdně?

3.1. Nejedná se v případě vydaného ÚP o nežádoucí „překryv“? Plochy s rozdílným způsobem využití se přece mimo jiné vymezují pro stanovení ochrany veřejných zájmů a s ohledem na charakter území.

3.2. Každá vymezená plocha s rozdílným způsobem využití musí mít určen převažující účel využití (hlavní využití), pokud je možné jej stanovit, přípustné využití, nepřípustné využití, popřípadě stanovení podmínek

ně přípustného využití těchto ploch a stanovení podmínek prostorového uspořádání, včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu. Proč tedy musí být ještě stanoveno, ve kterých plochách je vyloučeno umístování staveb, zařízení a jiných opatření pro účely uvedené v § 18 odst. 5 stavebního zákona?

4. Pojem „výslovně vyloučit“ lze také v praxi interpretovat tak, že nestačí vyloučit například umístování staveb, zařízení a jiných opatření pro zemědělství, ale že musí být výslovně uvedeno, o které konkrétní stavby se jedná (například stavby pro skot či stavby pro skladování apod.). Ale vylučovat konkrétní typy staveb z celého potenciálního spektra prakticky nelze v ÚP učinit.

5. Nestal se § 18 odst. 5 SZ „trojským koněm“, který umožňuje obcházet koncepcí navržené v ÚP a obecnou ochranu krajiny v nezastavěném území?

6. Do jaké míry lze rozhodovat v území na základě odst. 5 § 18 SZ, aniž by byla narušena koncepce uspořádání krajiny navržená ve vydaném územním plánu?

7. Může územní plán v nezastavěném území připustit umístování jiných staveb, zařízení a opatření, které v § 18 odst. 5 SZ nejsou obsaženy ve výčtu **pouze** uvedených? Ze slova **pouze** je totiž možno vyvodit, že zákon u ostatních záměrů vylučuje jejich umístění v nezastavěném území a neměly by je připouštět ani regulativy vydaného územního plánu.

Závěr

Rámcově rozlišují dva tematické okruhy, které souvisí s odstavcem 5. Jedná se o právní interpretaci odstavce 5 a o jeho vazby na koncepci uspořádání krajiny. Z příspěvku o workshopu AUÚP na toto téma je zřejmé, jak na odstavec nahlíží širší odborná sféra na základě svých praktických zkušeností. Má silné stránky? Lze eliminovat jeho slabé stránky? Jaká rizika z jeho aplikace hrozí?

Vladimír Mackovič

Vyvěste fangle aneb jestli si někdo plete standardy a standarty

A předem říkám, že žádné oslavné vyvěšování praporek nebude potřeba.

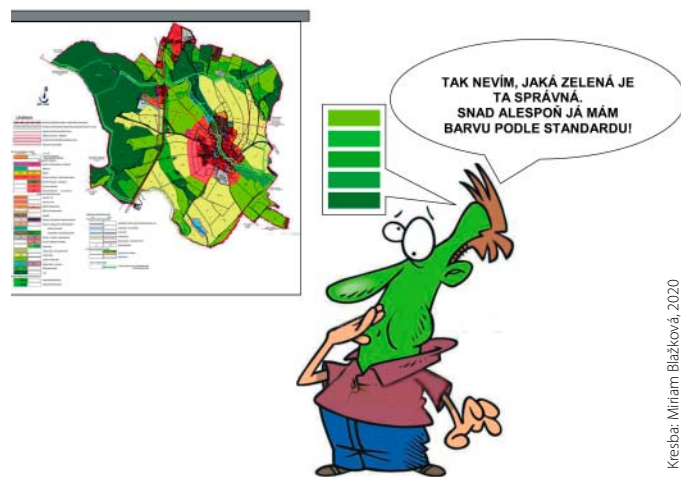
Světem vládne vlna za zrovnoprávnění všech menšin i nejmenšin se všemi většinami, prostě hnutí za zglajchšaltování všeho (zarovnat do řady, učinit stejným, synchronizovat, centralizovat, koordinovat – citace z kámošky wiki). Projevů těchto tendencí je mnoho a dokonce mají své vlastní -ismy. A tak jako jsou si rovny všechny děti (inkluzí to zajistí), pohlaví (šedesát tři nebo sedmdesát jedna, či kolik jich je), rasy, národnosti, profese, tak i všechny územní plány si budou naprosto rovny. A o to jde.

Možná jde i o něco jiného, pro mne ale neprognostického, protože jsem jen takový jednoduchý urbanista, dělník profese, který každou novou metodiku hned nastuduje, brblá, ale aplikuje, přizpůsobí se. Ideální pracovník.

Přečetl jsem těch zhruba 150 stran týkajících se „standardu vybraných částí územního plánu“ (metodický pokyn a dokumentace da-

tového modelu včetně příloh) a vždycky mě fascinuje, jak každá novinka má naprosto vzletné cíle, idealistické poslání, vizi dokonalosti. Je to jako s novoročními předsevizetními nebo doporučeními lékaře kriticky sledujícího váš zdravotní stav. Prostě megalomanství, ale to nefunguje... Nežadavejte si třicet osm cílů nutných ke zhubnutí – to spíš povede ke zhebnutí. Dejte si dva tři. Ty ohlídáte, na ty několikrát denně pomyslíte, ty občas aplikujete, a zlepšení se dostaví.

Stejně tak bylo možné uvážit, čeho chceme metodikou dosáhnout, a zvolit k cíli minimalistickou cestu, tu nejkratší, po které – dalo by se doufat – se mnozí pustí. (A budou-li donuceni, zůstane jejich tlak a hladina adrenalinu víceméně v normě.)



Kresba: Mířiam Blázková, 2020

Předmět standardizace je dvojnásobný. Zaprvé – standardně strukturovaná vektorová digitální data čtrnácti vybraných jevů. Zadruhé – sjednocení grafického vyjádření těchto jevů ve výkresch výrokové části územního plánu.

K bodu jedna zvedám palec vzhůru. Konečně jednoduché tabulky o dvou až čtyřech databázových polích, GIS jak má být. (Plo-

chy s rozdílným způsobem využití tak lze popsat čtyřmi atributy, jiné datové modely pro to užívají 29 polí!) I když realista/skeptika poznámka musí následovat: ukažte mi na úřadu územního plánování běžného pořizovatele, který, jsa zavalen sepisováním stanovisek, pro která nestíhá pořizovat, si bude v GIS bilancovat rozvojové plochy, přepočítávat na počty obyvatel, vyhodnocovat důsledky na veřejnou infrastrukturu atd. Jednak na to nemá čas, jednak to ani nesvede. V textu standardu se deklaruje, jak budou data využitelná pro rozhodování samospráv, jak data budou krásně futrovat regionální plánování, resortní a oborové koncepce, agregace, prezentace, rozšíření služeb... Vize, které se nikdy nenaplní, kdy asi budou obce zpracovány v tomto standardu (viz neustálé posouvání data platnosti „starých“ územních plánů)?

K bodu dvě – oba palce dolů. To je rána úplně mimo. Nabídněte regulátorům prostor, jistě bude vyplněn. Proč nemohl zůstat prázdný, volný, proč není možné volně dýchat? Nakonec i ty pastelky jste nám tedy zlámali, poslední pole, kde mohl být architekt osobitý. Známe kolegy, kteří své výkresy ladí do barevnosti japonských zahrad – a jsou to výkresy krásné a navíc hned poznáte autora. Co je komu do toho, jestli někdo plochy zemědělské defetisticky pojedná žlutě a někdo je vyladí do optimisticky zelenkavé? Budou územní plány lepší, když budou všechny vypadat stejně?

Tvůrce výkresů se obvykle snaží o dvě zásadní věci a to, aby výkres byl krásný, je až druhá. V první řadě jde o přehlednost. Vybí-

rá barvy tak, aby byly rozlišitelné, aby byly výkresy čitelné. Jednotný standard může právě do této snahy hodit vidle: dvě blízké zelené neodliší, u venkovských rekreačních vsí bude vše do oranžova (bydlení venkovské i rekreace) apod. Nemluvě o tom, že monitory ani tiskárny nebudou kalibrovány na stejné výstupy, odlišný papír taky dokáže zcela změnit barevnost.

Výsledek se tedy mine účinkem. Nesjednocené barvy prý vedou k nesrozumitelnosti při používání územních plánů, snižuje to efektivitu odpovědných úředníků (oni se řídí barvami?, regulativy nepoužívají?). Prý bude možné sjednoceně interpretovat územní plány (regulativy se nepoužívají?). Prý se usnadní orientace široké neodborné veřejnosti (to už je doslova vtip – územní plán často vysvětlují svým „barákovým“ kolegům a nyní deus ex machina: sjednocená barevnost udělá jasno i v hlavách laiků).

Standard deklaruje, že se zabývá formální stránkou územního plánu. Přitom však podstatně pracuje s plochami s rozdílným způsobem využití, de facto tedy regulativy, neboť vyhláškou dané typy rozčleňuje do podtypů druhé a třetí úrovně. Alibisticky ovšem říká: „Nejedná se o stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem v intencích zákona, ale o popis základních vlastností dané plochy, který by mohl sloužit jako podklad pro popis hlavního využití.“

A přitom to je to důležité, co mohl standard sjednotit. Odkaz na to, že je každá obec jiná, neobstojí. Funkce, aktivity jsou všude stejné (všude prostě lidi bydlí, odpočívají,

hospodaří), rozdílné jsou spíše prostorové parametry parcel i domů. Právě sjednocení regulativů by bylo velkou úlevou pro urbanisty a krokem ke skutečné právní jistotě, po které se volá, kterou ale má vytvářet každý projektant znovu a znovu v každém územním plánu. Jak je například možné, že u ploch zemědělských (AZ) se ve standardu uvádí, že jejich součástí mohou být účelové komunikace, dokonce zezeleň a vodní plochy nebo plochy nezbytné technické infrastruktury, když například v Ústeckém kraji nic z toho v plochách zemědělských možné není. A jistotu v rozhodování budeme mít, když všechny plochy zemědělské budou mít jednotnou barvu?

Standard se prostě zabývá tím jednodušším, formou, na obsah rezignuje. V duchu vět z nového slabikáře: „Máma je táta“, se pracujeme ke stejným územním plánům, které jsou přitom každý jiný.

Metodický pokyn Standard vybraných částí územního plánu je zatím novinkou. Probíral jsem jej zatím jen se třemi svými kolegy: jeden už nové práce nebere, odchází do důchodu, druhý na dálku požádal o rychlou psychologickou pomoc a třetí aktuálně odešel z oboru. Inu jdu se tedy pustit do svého prvního standardizovaného plánu...

Zdeněk Černý

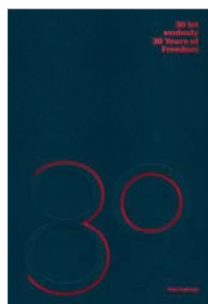
Nové publikace



DOUDOVÁ,
Helena – LÁBUS,
Ladislav – REZEK,
Petr – SEDLÁKOVÁ,
Radomíra – ŠEVČÍK,
Oldřich – ŠVÁCHA,
Rostislav (ed.)
Alena Šrámková
Architektura
[1. vyd. Kant, Praha: 2019,
128 s. ISBN 978-80-7437-
299-5]

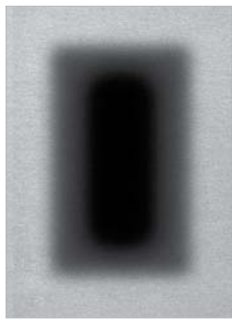
Kniha o nejvýznamnější české architektce posledního půlstoletí vychází u příležitosti výstavy, kterou k devadesátinám Aleny Šrámkové

uspořádalo Muzeum Kampa ve spolupráci s Národní galerií Praha. Architekt, filozof a čtyři historičky a historici moderní architektury v knize postihují osobnost a dílo Aleny Šrámkové z různých úhlů pohledu.



VOLF, Petr (ed.)
30 let svobody
/ 30 Years of
Freedom. Rozhovory
o architektuře
a společnosti
[1. vyd. Kant, Praha: 2019, pře-
klad: Stephan von Pohl, 190 s.
ISBN 978-80-7437-302-2]

Kniha **30 let svobody** vznikla u příležitosti výročí událostí, které započaly v listopadu 1989 studentskými demonstracemi a následně se staly zásadním mezníkem našich novodobých dějin. Do sametové revoluce se aktivně zapojili jak studenti Fakulty architektury ČVUT, tak přední čeští architekti. Průběh historického zlomu a jeho následný vliv na proměnu společnosti i samotné architektonickou profesi přibližují interview se sedmi výraznými osobnostmi několika generací. Na otázky Jiřího Horského a Petra Volfy odpovídají Mirko Baum, Tomáš Hradečný, Ladislav Lábus, Miroslav Masák, Michaela Mrázová, Tomáš Šenberger a Zdeněk Zavřel.



HNÍDKOVÁ, Vendula.
Jan Šépka:
Inspirace
[1. vyd. naklad. UMPRUM, Praha: 2019, 756 s. ISBN 978-80-87989-98-2]

První publikace, která se monograficky zaměřuje na tvorbu architekta Jana Šépky, je vystavěna na detailní prezentaci jeho vybraných projektů a realizací. Název *Inspirace* je odvozen z autorského procesu geneze konkrétních témat, která byla materializována v konceptu jednotlivých architektonických zadání. Šépka ve vybraných projektech představuje jednotným a uceleným způsobem svůj tvůrčí proces klenoucí se od vlastní umělecké inspirace po naplnění původní vize. Teoretická studie Venduly Hnídkové interpretuje Šépkovu tvorbu ve smyslu architektury jako umělecké disciplíny pevně ukotvené v reálném čase a místě.



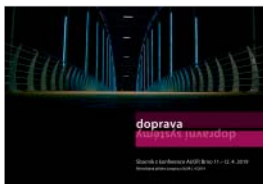
Politika územního rozvoje ČR ve znění aktualizace č. 1, 2 a 3
[1. vyd. MMR, ÚÚR, Praha, Brno: 2019, 88s. ISBN 978-80-87318-80-5]

Publikace je dostupná v elektronické podobě na stránkách ÚÚR: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=5088>



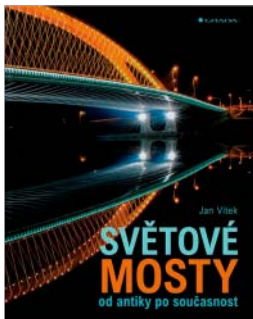
ŠIMKOVÁ, Hana a kol.
Průměrné ceny dopravní a technické infrastruktury – Aktualizace 2019
[1. vyd. MMR, ÚÚR, Brno: 2019, 128 s. ISBN 978-80-87318-79-9]

Cílem publikace je usnadnění orientace v oblasti financování infrastruktury včetně veřejné zeleně a souvisejícího zabezpečení finančních prostředků pro nové investice. V elektronické verzi je publikace dostupná na stránkách Ústavu územního rozvoje: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=899>.



Doprava a dopravní systémy.
Sborník z konference AUÚP, Brno 11.–12. 4. 2019
[1. vyd. Ústav územního

rozvoje, Brno: 2019. Sborník vyšel jako příloha časopisu *Urbanismus a územní rozvoj* č. 4/2019, 100 s. ISBN 978-80-87318-83-6]



VÍTEK, Jan.
Světové mosty od antiky po současnost
[1. vyd. Grada Publishing, Praha: 2019, 400 s. ISBN 978-80-271-0770-4]

Více než 200 nejkrásnějších, nejzajímavějších, nejvyšších nebo nejdelších mostů, viaduktů a lávek z celého světa včetně České republiky. U každého mostu je vedle fotografie uvedeno množství faktů i historických informací o jeho vzniku.



HÁBLOVÁ, Anna Beata.
Nemísta měst
[1. vyd. Host, Praha: 2019, 168 s. ISBN 978-80-7577-992-2]

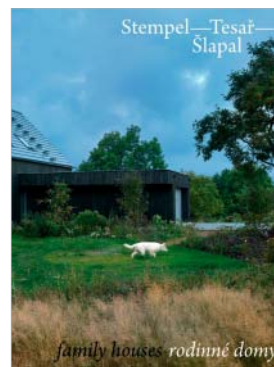
Kniha *Nemísta měst* zkoumá z různých úhlů téma všech opomíjených, pomíjivých a míjených prostorů měst. Některá nemísta vznikají nekoncepční výstavbou, jiná jen tím, že chybí důvod, aby se v nich člověk zastavil. Některá nás dráždí a odrazují, v jiných nacházíme únik před předvídatelností veřejného prostoru. V esejistických kapitolách se autorka opírá o klíčové zdroje z oboru architektury, urbanismu či exaktních urban studies, ale i filozofie, sociologie, ekonomie či geografie.



VRABELOVÁ, Renata – ŠLAPETA, Vladimír – JAROŠ, Milan – ŽENTEL, Lukáš
Brno moderní II. Velký průvodce po architektuře 1949–2000
[1. vyd. Paseka, Praha: 2019, 248 s. ISBN 978-80-7432-920-3]

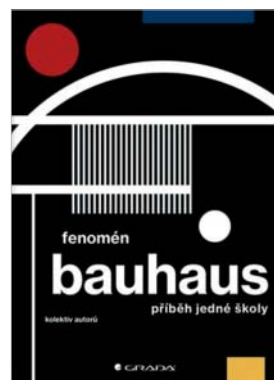
Dějinné peripetie druhé poloviny 20. století zanechaly na tváři moravské metropole možná překvapivě pestrý otisk. Stopy sorely

nacházíme na sídlištích brněnských předměstí, zářným příkladem bruselského stylu je hotel Continental, za jednu z neúspěšnějších českých architektonických realizací byla označena brutalistní budova Ingstavu ve Štýřicích. Proslulý kampus Masarykovy univerzity v Bohunicích, radnice v Žabovřeskách či Moravská zemská knihovna dokládají ozvěny hnutí hitech, postmoderny i dekonstruktivismu. Druhý díl úspěšného průvodce po brněnské architektuře představí slavné i méně známé stavby.



STEMPEL, Ján – TESAŘ, Jan Jakub – VOLF, Petr (ed.)
Stempel—Tesař—Šlapal. Rodinné domy
[1. vyd. Karel Kerlicy – Kant, Praha: 2019, ISBN 978-80-7437-298-8]

Tvorba architektů Jána Stempela a Jana Jakuba Tesaře se stala synonymem kvality tkvící v souladu čistých forem a pečlivě propracovaných vnitřních dispozic. Kniha představuje více než dvě desítky rodinných domů prostřednictvím snímků renomovaného fotografa architektury Filipa Šlapala. Jsou ukázány nejenom v exteriérech a interiérech, ale sledujeme také, jak jsou začleněny do místa či okolní přírody. Každý má svůj příběh, každá je originál.



Kol. autorů.
Fenomén Bauhaus
[1. vyd. Grada, edice Architekt, Praha: 2019, 192 s. ISBN 978-80-271-2226-4]

Tři renomovaní čeští autoři se v knize, jejímž prvotním impulzem bylo sté výročí založení Bauhausu, vypořádávají s fenoménem této německé moderní umělecké a průmyslové školy každý po svém a z různých perspektiv.

Populárnější formou se snaží přiblížit veřejnosti, studentům a pedagogům její příběh, a to nejen prostřednictvím hlavních protagonistů Bauhausu, ale také skrze prostředí české meziválečné avantgardy, která s touto školou udržovala intenzivní kontakt.

Dobové obrazové materiály, fotografie a reprodukce jsou doplněny ilustracemi od architekta Davida Vávry a komiksem, mapujícím události kolem Bauhausu.



Kol. autorů.
Brno & jižní Morava
INTERIOR DESIGN GUIDE
[1. vyd. Authentica, s. r. o.: 2019, 162 s. ISBN 978-80-270-6944-6]

V této fotografické publikaci naleznete 50 nejkrásnějších interiérů z Brna a jižní Moravy z hlediska současného designu – kavárny, butiky, hotely, ateliéry, obchody, vinařství, divadla i další prostory, které vznikly na jižní Moravě za posledních 10 let. Jedinečnou atmosféru těchto prostorů zachycují fotografie Moniky Hlaváčové a Martina Zemana.



PALACKÝ, Jiří
– DOKOUPILOVÁ-PAZDERKOVÁ, Kateřina (eds.)
8th Annual Conference on Architecture and Urbanism 2019
8. výroční konference oboru architektury a urbanismu 2019

[1. vyd. Vysoké učení technické, Brno: 2019, 143 s., ISBN 978-80-214-5802-4]

Sborník 16 recenzovaných příspěvků z konference pořádané 13. listopadu 2019 na Fakultě architektury VUT v Brně.



HOPKINS, Owen.
Jak číst architekturu
[1. vyd. GRADA Publishing, Praha: 2019, 176 s. ISBN 978-80-271-0373-7]

Kniha popisuje všechny viditelné prvky budov, které nás obklopují na více než

500 fotografiích nebo perokresbách. Věnuje se typologii budov, konstrukci i architektonickým prvkům od katedrál po mrakodrapy a od antiky po současnost.



AGRAWALOVÁ, Roma.
Stavět: Skryté příběhy budov
[1. vyd. Host, Praha: 2019, 268 s. ISBN 978-80-7577-969-4]

Stavební inženýrka a popularizátorka Roma Agrawalová přibližuje čtenářům stavební technologii a principy konstrukcí i jejich vývoj od pravekých hliněných a proutěných chatrčí až po futuristické mrakodrapy a několikakilometrové mosty. Nejde jí přitom o architekturu, ale o odpověď na otázku: Jak to všechno funguje? Zároveň vypráví o životech stavitelů a vynálezců, kteří zdokonalovali materiály i konstrukční principy například pro Panteon v Římě nebo Eiffelovu věž v Paříži.



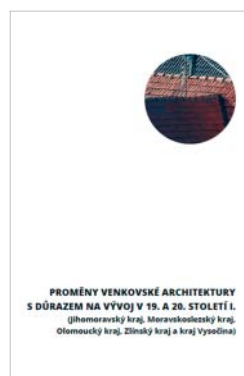
MELKOVÁ, Pavla (ed.)
Ke stolu!
[1. vyd., edice Debata, IPR Praha a nakl. Dokořán: 2019, 184 s., ISBN 978-80-87931-96-7]

V knize představí devatenáct autorů různých profesí svoje názory na zlepšení kvality života v Praze. V průsečících nezávislých myšlenek tak postupně vyvstává překvapivá shoda v jejich základu, které by mohly být možnými místy ohnisek potřebných změn a inspirací pro veřejnou správu, plánovače, architektky, soukromé developery a investory, obyvatelé Prahy a všechny ostatní, kdo chtějí řešit skutečné a aktuální problémy města, tak jak je vidí život.



HORÁČEK, Radek a kol.
Sochařské Brno 1989-2019.
Sculpture in Brno 1989-2019
[1. vyd. Brno, Masarykova univerzita: 2019, 222 s. ISBN 978-80-210-9317-1]

Odborný výklad brněnských soch rozdělený do čtyř okruhů. Sochy pro Brno, díla v areálech Masarykovy univerzity, u řeky Svratky nebo na Brněnské přehradě. Mezinárodní přehlídka Brno Art Open/Sochy v ulicích.



HŮRKOVÁ, Ludmila
– MEZIHORÁKOVÁ, Klára (eds.)
Proměny venkovské architektury s důrazem na vývoj v 19. a 20. století – vybrané stavby
[1. vyd. Artefactum, Praha: 2019, 199 s. ISBN 978-80-88283-25-6]

Historický a stavební vývoj venkovského stavitelství na území České republiky v 19. a 20. století. Vybrané stavby jsou konfrontovány se současností.



ROZMANOVÁ, Naděžda
– GAJDÍKOVÁ, Zuzana a kol.
Principy a zásady urbanistické

kompozice v příkladech. Verze 2019
[Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha: 2019, Ústav územního rozvoje, Brno: 2019, 109 s. ISBN 978-80-7538-209-2 MMR ČR, ISBN 978-80-87318-76-8 ÚÚR]

Vybrané pojmy urbanistické kompozice. Aplikace principů a zásad urbanistické kompozice (vnímání území, analýza území, návrh řešení území).



Komunitní dům seniorů 2016-2018
[1. vyd. MMR, ÚÚR, Praha: 2019, 85 s. ISBN 978-80-7538-241-2 MMR; 978-80-87318-87-4 ÚÚR]

Internetová publikace představuje vybrané příklady komunitních domů seniorů (KODUS) postavených s pomocí dotačního titulu Ministerstva pro místní rozvoj. Shrnuje dosavadní zkušenost investorů s přípravou projektu, jeho realizací i s provozem KODUS a nabízí doporučení i inspiraci pro další žadatele o dotaci. Dostupné na: <http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/metodicke-prirucky-a-publikacni-materialy/2019/KODUS-publikace-2019.pdf>.

Aktuality, Informace

V letošním roce slaví AUÚP ČR 30 let své existence | Ministerstvem vnitra byla AUÚP udělena akreditace na pořádané konferenci. Letošní první akreditovaná konference se uskuteční v dubnu v Lanškrouně. | Uzávěrka soutěže ECTP je stanovena na 1. 6. 2020. Předsednictvo AUÚP nominuje vítěze Urbanistického projektu

roku 2019. | Termíny soutěže Stavba roku: 10. 6. 2020 uzávěrka přihlášek; 7. 9. 2020 vyhlášení nominací. | Tématem podzimní konference AUÚP, která by se měla uskutečnit v Praze, budou informační technologie a standardizace vybraných částí ÚP. | Členské příspěvky AUÚP ČR na rok 2020 zůstávají ve stejné výši jako v předchozím roce

(900 Kč řádní členové, 200 Kč důchodci, jejichž jediným příjmem je důchod; 200 Kč členky a členové, jejichž jediným příjmem je rodičovský příspěvek; příspěvky neplatí členové starší 80 let). Příspěvky je nutno uhradit na účet AUÚP (č. ú. 1922930399/0800) nebo složenkou nejpozději do 30. 6. 2020.



KURZY CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ – ČVUT V PRAZE

Fakulta stavební ČVUT v Praze pořádá v roce 2020 ve svých prostorách následující kurzy celoživotního vzdělávání (akreditovány Ministerstvem vnitra dle § 30 odst. 5 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků):

Základy urbanismu

Cílem kurzu je seznámit účastníky se základy urbanistické skladby sídel, vývojem stavby měst, kompozicí a historií veřejných prostranství, vývojem kulturní krajiny a krajinnou kompozicí. Kurz je především určen pro pracovníky úřadů územního plánování na ORP a pracovníky krajských úřadů, jako doplňující vzdělávání k výkonu jejich profese, zejména v souvislosti s novelou stavebního zákona, která zmocňuje úřady územního plánování k vydávání závazných stanovisek v příslušných správních řízeních. Výuka proběhne v Praze na Fakultě stavební ČVUT ve dnech **8.–12. 6. 2020**.

Více informací na <http://www.uzemi.eu/czv-zaklady-urbanismu.html>

Územně analytické podklady

Cílem přednášek je podat komplexní informaci k problematice aktualizací ÚAP dle stavebního zákona a prováděcí vyhlášky č. 500/2006 Sb. tak, aby pro aktéry celého procesu byly informace logicky sdělované po jednotlivých etapách prací. Výuka proběhne v Praze na Fakultě stavební ČVUT ve dnech **7.–11. 9. 2020**.

Více informací na <http://www.uzemi.eu/czv-uap.html>

KUKR 2020

16. ročník kurzu celoživotního vzdělávání OCHRANA KRAJINNÉHO RÁZU dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb. Identifikace a klasifikace znaků krajinného rázu a užití výsledků případového a preventivního hodnocení v rozhodovacích a plánovacích procesech. Cílem kurzu je seznámení účastníků s problematikou identifikace znaků a hodnot jednotlivých charakteristik krajinného rázu ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb. Výuka proběhne v Praze na Fakultě stavební ČVUT ve dnech **18.–19. 3. 2020**, **1.–2. 4. 2020** a závěrečný workshop proběhne v Telči ve dnech **22.–23. 4. 2020**.

Více informací na www.krajinnyras.cz. Přihlášku zašlete spolu s objednávkou (nejpozději do 29. 2. 2020) naskenovanou e-mailem na adresu: katerina.masna@fsv.cvut.cz.